

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Lucií Trejbalovou v právní věci žalobkyně **H.A.**, bytem V.xx, xx Ch., proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne xx, č.j. xx,

t a k t o :

I. Žaloba proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne xx, č.j. xx, se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně podala v zákonné lhůtě žalobu proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty námítky žalobkyně a potvrzeno prvostupňové rozhodnutí žalované ze dne xx, č.j. xx. Tím byl žalobkyni přiznán starobní důchod před dosažením důchodového věku podle § 31 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve výši 6 278 Kč.

Žalobkyně nesouhlasila s postupem žalované, která dobu pojištění od 1. 1. 1986 do 31. 3. 1991, kdy byla žalobkyně zaměstnaná u zaměstnavatele xx, nehodnotila při výpočtu starobního důchodu jako dobu vyloučenou. Namítala, že neměla možnost ověřovat si průběžně, zda zaměstnavatel předepsaným způsobem eviduje údaje o zaměstnání a výdělky. Snažila se dostupnými prostředky ve spolupráci se žalovanou výdělky za tuto dobu prokázat, ovšem bez úspěchu, proto žádá, aby byla uvedená doba pojištění hodnocena jako doba vyloučená, neboť by jinak byla poškozena při výpočtu starobního důchodu.

Žalovaná navrhla žalobu zamítnout s odkazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Podle žalované doba zaměstnání, za kterou nejsou prokázány výdělky, se pouze z tohoto důvodu nestává dobou vyloučenou. Uvedená doba byla jako doba pojištění hodnocena na základě svědeckého prohlášení, jiné doklady, které by odůvodnily přehodnocení výše starobního důchodu, k dispozici nebyly.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a z hlediska námitek žalobkyně, které se týkaly hodnocení uvedené doby pojištění jako doby vyloučené, dle § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s.

Při ústním jednání před soudem účastníci setrvali na svých písemných podáních. Žalobkyně soudu předložila jedinou starou výplatní pásku, kterou soud provedl důkaz dle § 77 odst. 2 s. ř. s. S ohledem na to, že nebylo možné zjistit, jakým zaměstnavatelem byla výplatní páska pořízena (bylo zde uvedeno jen příjmení žalobkyně a její číslo, zaměstnavatel nebyl žádným způsobem identifikován), ani z ní nebylo možno zjistit, jaké položky byly za jakým účelem strhnuty či vyplaceny, soud vycházel ze skutkového stavu tak, jak vyplynul z předloženého správního spisu.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že doba zaměstnání žalobkyně u zaměstnavatele xx byla ve smyslu § 85 odst. 5 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, prokázána čestnými prohlášeními dvou svědků a žalobkyně. Ukončení pracovního poměru ke dni xx bylo rovněž prokázáno sdělením družstva Snaha, kožedělné družstvo Teplice, o ukončení členského poměru a přechodu pracovněprávních závazků na nové družstvo Jizeran Liberec.

Ze správního spisu dále plyne, že žalované se ve spolupráci se žalobkyní nepodařilo nalézt žádné jiné doklady vztahující se k pracovnímu poměru žalobkyně u zaměstnavatele Snaha Chrastava, ač byla oslovena řada subjektů a archivů (xx., xx., xx., xx., která převzala archiv firmy xx, výrobní družstvo, v likvidaci, negativní vyjádření xx).

K žádosti žalobkyně jí byl od xx přiznán starobní důchod před dosažením důchodového věku podle § 31 zákona o důchodovém pojištění ve výši xx Kč. Z odůvodnění rozhodnutí žalované ze dne xx plyne, že základní výměra důchodu činila xx Kč, procentní výměra byla stanovena procentní sazbou z výpočtového základu xx Kč zjištěnému za roky 1986 – 2010, tj. 63,00 % za 42 roků pojištění, tj. xx Kč. Snížení procentní výměry činilo 449 Kč, proto výše procentní výměry byla částka xx Kč. Z osobního listu důchodového pojištění žalobkyně, který byl součástí rozhodnutí o přiznání důchodu, plyne, že doba od 1. 1. 1986 do 31. 3. 1991 byla hodnocena jako doba pojištění, za kterou nebyly prokázány vyměřovací základy, a tato doba nebyla hodnocena jako doba vyloučená.

V námitkách proti tomuto rozhodnutí žalobně požadovala, aby doba pojištění do 1. 1. 1986 do 31. 3. 1991, u zaměstnavatele xx, výrobní družstvo, byla při výpočtu hodnocena jako doba vyloučená, protože se za toto období nepodařilo prokázat výdělky.

Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 4. 10. 2011 byly námitky žalobkyně zamítnuty a rozhodnutí žalované ze dne 6. 9. 2011 potvrzeno. V odůvodnění žalovaná uvedla, že doba zaměstnání od 1. 1. 1986 do 31. 3. 1991 u zaměstnavatele xx byla zahrnuta jako doba pojištění, neboť k jejímu prokázání žalobkyně ve smyslu § 85 odst. 5 zákona č. 582/1991 Sb. předložila čestná prohlášení dvou svědků, ovšem nepodařilo se prokázat hrubé výdělky v tomto pracovním poměru. Dobu pojištění, za kterou se před 1. 1. 1996 nepodařilo prokázat výši hrubých výdělků, nelze podle § 16 odst. 4 věta první zákona o důchodovém pojištění s odkazem na § 12 odst. 7 zákona č. 100/1988 Sb. a § 12 odst. 7 prováděcí vyhl. č. 149/1988 Sb. považovat za dobu vyloučenou.

Krajský soud po provedeném řízení a doplnění dokazování dospěl k závěru, že podaná žaloba není důvodná.

Podstatou žaloby bylo posouzení postupu žalované, která dobu pojištění od 1. 1. 1986 do 31. 3. 1991 nepovažovala za dobu vyloučenou, tedy dobu, která se vylučuje pro stanovení osobního vyměřovacího základu.

Ustanovení § 16 a násl. zákona č. 155/1996 Sb., o důchodovém pojištění, stanoví pravidla pro výpočet osobního vyměřovacího základu. Osobní vyměřovací základ je měsíční průměr úhrnu ročních vyměřovacích základů pojištěnce za rozhodné období. Rozhodným obdobím pro stanovení osobního vyměřovacího základu je období 30 kalendářních roků bezprostředně před rokem přiznání důchodu, přičemž do rozhodného období se nezahrnují kalendářní roky před rokem 1986. Jsou-li v rozhodném období vyloučené doby, snižuje se o ně počet kalendářních dnů připadajících na rozhodné období. Vyloučené doby se rozlišují na vyloučené doby před 1. 1. 1996 a po 31. 12. 1995. Po 31. 12. 1995 mimo jiné jsou to i doby, po které pojištěnec byl poplatníkem pojistného na pojištění, nelze-li zjistit výši jeho vyměřovacích základů [§ 16 odst. 4 písm. c) zák. č. 155/1995 Sb., v pl. znění]; před 1. 1. 1996 jsou to doby, které se podle předpisů platných před tímto dnem vylučovaly při zjišťování hrubých výdělků pro účely výpočtu průměrného měsíčního výdělku.

Právním předpisem platným před 1. 1. 1996 byl zákon č. 100/1988 Sb., podle jehož § 12 odst. 7 prováděcí předpis stanoví, které doby se vylučují při zjišťování hrubých výdělků a průměrného měsíčního výdělku, a způsob výpočtu průměrného měsíčního výdělku. Tímto prováděcím předpisem byla vyhl. federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení. Dle ustanovení § 12 odst. 7 písm. a) až f) cit. vyhlášky *a contrario* plyne, že dobu pojištění, za kterou nebyl prokázán hrubý výdělek, nelze považovat za dobu vyloučenou.

Žalovaná tedy postupovala v souladu se zákonem, pokud předmětnou dobu pojištění nehodnotila pro účely stanovení osobního vyměřovacího základu jako dobu vyloučenou, neboť jí to právní předpisy platné před 1. 1. 1996 neumožňovaly. Pokud žalobkyně prokázala, že byla v době od 1. 1. 1986 do 31. 3. 1991 zaměstnána, ale nelze za tuto dobu zjistit výši jejích hrubých výdělků, není možno tuto dobu považovat za dobu vyloučenou.

Jak již konstatovaly správní soudy v jiných případech, právní úprava před 1. 1. 1996 silně oslabovala odpovědnost pojištěnců za evidenci svých ročních hrubých výdělků včetně náhradních dob a veškerou odpovědnost přenesla na zaměstnavatele. Evidenční listy důchodového pojištění nebyly každoročně předávány pojištěnci, tyto se uzavíraly až při skončení pracovního poměru, resp. při podání žádosti o důchodovou dávku a teprve poté se odesílaly žalované, aniž byly ve stejnopisu dány pojištěnci. V daném případě je zřejmé, že bývalý zaměstnavatel žalobkyně buď neplnil svou zákonnou povinnost dle § 38 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. a nevedl evidenční listy důchodového pojištění nebo se tyto evidenční listy žalobkyně nepodařilo nalézt s ohledem na dobu, která uplynula od skončení pracovního poměru zaměstnavatele, a s ohledem na zánik zaměstnavatele. V obdobných případech správní soudy judikovaly v tom směru, že při nemožnosti prokázat hrubé výděvky evidenčními listy důchodového pojištění lze hrubý výdělek prokázat jiným způsobem (např. lze vyjít z výdělku odpovídajícímu základnímu platu na základě dekretu o výměru platu či z výše příspěvku bývalého ROH, kdy částka příspěvku byla stanovena přesnou procentuální částkou hrubého příjmu zaměstnance a člena bývalého ROH).

V případě žalobkyně však nebyly v řízení před žalovanou žalobkyní předloženy ani žalovanou při jejích pokusech nalezeny listiny, které by jakýmkoli způsobem prokazovaly výši hrubých výdělků žalobkyně za dobu pojištění od 1. 1. 1986 do 31. 3. 1991. Tato situace se nezměnila ani v řízení před soudem. Žalobkyně sice soudu také (jako dle jejího tvrzení i žalované) předložila jedinou výplatní pásku, ovšem z ní nebylo možno zjistit, jakým zaměstnavatelem byla tato výplatní páska vystavena a o jaké částky se v konkrétním případě jednalo, jaký byl jejich účel apod. Za této situace tak nezbylo soudu než se ztotožnit se žalovanou, že hrubé výděvky nebyly za předmětnou dobu pojištění prokázány. Žalobkyně sama potvrdila snahu žalované výděvky zjistit, uvedla, že žádné důkazy v podobě předpisu mzdy či důkazy o výši placení příspěvků ROH či členských příspěvků bývalému zaměstnavateli jako výrobnímu družstvu neexistují.

Z uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí žalované bylo vydáno na základě správně zjištěného skutkového stavu a v souladu s právními předpisy, žaloba není důvodná a proto ji soud zamítl postupem dle § 78 odst. 7 s. ř. s.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., neboť neúspěšné žalobkyni náhrada nákladů řízení nepřisluší a žalovaná na ni podle § 60 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 118d odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. nemá nárok.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě **dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u **Nejvyššího správního soudu**, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout. Kasační stížnost lze podat pouze **z důvodů** uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel **zastoupen** advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Liberci dne 19. dubna 2012.

Mgr. Lucie Trejbalová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Jana Kohútová